

Aanwezig: Adinda Claessen, voorzitter van de gemeenteraad
Bart Clerckx, burgemeester
Hanna Van Steenkiste, Katrien Timmermans, Jos Rutten, Kris Debruyne,
Mattias Bouckaert, schepenen
Francis Van Biesbroeck, Maggy Steeno, Paul Vleminckx, Tom Teck, Patrice
Lemaitre, Mark Binon, Fien Gilijs, Frieda Vandevoorde, David Huygens, Diana
Bulens, Bram Holemans, Gerrit Versyck, raadsleden
Marijke Pertz, algemeen directeur

Verontschuldigd: Sarah D'Hertefelt, Josien Van Dyck, raadsleden

Afwezig: /

637 - Ondertekening Lokaal Energie- en klimaatpact

Juridische gronden

De internationale conferentie inzake milieu en ontwikkeling gehouden in Rio de Janeiro in 1992 en het internationaal verdrag van Kyoto van 1997 met betrekking tot het nemen van maatregelen ter bescherming van het klimaat en ter vermindering van de uitstoot van broeikasgassen.

Het gemeentelijk klimaatactieplan (SEAP) goedgekeurd door de gemeenteraad op 27 oktober 2015.

Het ondertekenen door de gemeente Oud-Heverlee op 22 januari 2021 van het Burgemeestersconvenant 2030, aangaande de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen.

Het Vlaams Energie- en Klimaatplan (VEKP) 2021-2030.

Het Regeerakkoord Vlaamse Regering 2019-2024.

Art. 2 van het Decreet Lokaal Bestuur: "De gemeenten zijn overeenkomstig artikel 41 van de Grondwet bevoegd voor de aangelegenheden van gemeentelijk belang. Voor de verwezenlijking daarvan kunnen ze alle initiatieven nemen. Ze beogen om bij te dragen aan de duurzame ontwikkeling van het gemeentelijk gebied."

Het meerjarenplan 2020-2025, meer bepaald acties:

- AC000029 Versterken van de biodiversiteit door het gericht beheren van openbaar groen.
- AC000033 Projecten en dossiers van vergunningsverlening worden beoordeeld op criteria rond klimaat.
- AC000034 Om meer natuur te realiseren en beter te beschermen wordt samengewerkt met diverse partners.
- AC000035 Er wordt slimmer en gefaseerd overgegaan naar energiezuinige openbare verlichting.
- AC000036 Inwoners worden betrokken bij de klimaatacties door een participatieproject.
- AC000037 Inwoners worden aangezet tot energiezuinig maken van woningen, energiebesparende maatregelen.
- AC000040 Naar een modal shift op basis van het mobiliteitsplan.
- AC000041 Een veilige fietsverbinding vanuit Leuven naar Haasrode realiseren.

- AC000042 We verkennen met de stad Leuven de fietsverbinding van het station Oud-Heverlee naar Heverlee.
- AC000043 Versterken van het openbaar vervoer.
- AC000047 Stimuleren van autodeelprojecten en mobipunten.
- AC000056 Afkoppeling langsgrachten Expressweg.
- AC000057 Afkoppeling Ophemstraat.
- AC000066 Onderhoudswerken en investeringen in energiebesparende ingrepen in alle gebouwen.
- AC000099 Klimaatacties in kader van lokale economie.

Feiten en context

Vlaanderen en de lokale besturen slaan, d.m.v. het Lokaal Energie- en Klimaatpact de handen in elkaar om samen de nodige transitie in het energie- en klimaatbeleid waar te maken. Aan de hand van concrete en herkenbare werven (zie hieronder) wil men inzetten op krachtadig beleid. Er wordt hierbij ingezet op een gelijktijdige bottom-up en top-down aanpak. Beide actoren, de Vlaamse overheid en de lokale besturen geven aan werk te maken van concrete engagementen zoals hieronder vermeld:

Lokale besturen engageren zich om:

- Het Burgemeestersconvenant 2030 te ondertekenen en uit te werken;
- Een gemiddelde jaarlijkse primaire energiebesparing van minstens 2,09% te realiseren in hun eigen gebouwen (inclusief technische infrastructuur, exclusief onroerend erfgoed);
- Een reductie van de CO₂-uitstoot van hun eigen gebouwen en technische infrastructuur met 40% in 2030 ten opzichte van 2015 te realiseren;
- Tegen ten laatste 2030 de openbare verlichting te verLEDden;
- Het draagvlak voor hernieuwbare energie te verhogen, geen heffing op hernieuwbare energie installaties in te voeren en bestaande, zoals de heffing op pylons van windmolens, af te bouwen tegen ten laatste 2025;
- Lokale warmte- en sloopbeleidsplannen op te maken;
- Burgers, bedrijven en verenigingen te stimuleren om samen met het lokaal bestuur de concrete en zichtbare streefdoelen uit de 4 werven van het Pact te behalen.

De Vlaamse overheid engageert zich om:

- Via het Netwerk Klimaat professionele ondersteuning te bieden aan de lokale besturen, zoals bepaald in het subsidiebesluit en de werkprogramma's;
- Via andere partners binnen de Vlaamse overheid (bv. VEB met het SURE2050-project voor het publiek patrimonium) lokale besturen projectmatige ondersteuning te bieden;
- Samen met de lokale besturen actief mee te werken aan het elimineren van de mogelijke hindernissen die lokale besturen ondervinden in het realiseren van de ambities binnen dit Pact;
- Haar eigen voorbeeldfunctie in te vullen en relevante actoren te overtuigen om het Pact te ondertekenen;
- In samenspraak met het middenveld, onderzoeksinstituten en de verschillende sectororganisaties de wederzijdse engagementen i.h.k.v. het Pact op te volgen en te stroomlijnen;
- Aan lokale besturen (en/of andere actoren) de beleidsmaatregelen, voorzien door de Vlaamse, Federale en Europese begroting, actief en stelselmatig te promoten die nuttig kunnen zijn om mee de doelstellingen van het Pact te realiseren. Onder potentiële inbreng van de Vlaamse overheid in hoofdstuk 4 wordt dit waar mogelijk geconcretiseerd;
- Ter bijkomende ondersteuning van de klimaatpactacties van de gemeenten die het Pact ondertekenen, in een extra jaarlijks budget van 10.000.000 euro, evenals een vast gedeelte van de vrij beschikbare middelen binnen het Vlaams klimaatfonds, te voorzien.

Deze budgettaire engagementen kunnen aangepast worden in functie van het algemeen begrotingsbeleid.

Door de ondertekening van het Lokaal Energie- en Klimaatpact geeft de gemeente aan actie te ondernemen om de doelstellingen vermeldt in de onderstaande werven mee na te streven:

Werk 1: Laten we een boom opzetten

- Eén boom extra per Vlaming tegen 2030 (+6,6 miljoen bomen extra vanaf 2021 t.e.m. 2030)
- 1/2de meter extra haag of geveltuinbeplanting per Vlaming tegen 2030 (+3.300 km extra vanaf 2021 t.e.m. 2030)
- Eén extra natuurgroenperk per 1000 inwoners tegen 2030 (= 6.600 perken van 10 m² vanaf 2021 t.e.m. 2030)

Werk 2: Verrijk je wijk

- 50 collectief georganiseerde energiebesparende renovaties per 1.000 wooneenheden vanaf 2021 t.e.m. 2030;
- 1 coöperatief/participatief hernieuwbaar energieproject per 500 inwoners tegen 2030 die samen voor een totaal geïnstalleerd vermogen zorgen van 216 MW vanaf 2021 t.e.m. 2030 (+12.000 projecten in 2030)

Werk 3: Elke buurt deelt en is duurzaam bereikbaar

- Per 1.000 inwoners 1 “toegangspunt” voor een (koolstofvrij) deelsysteem tegen 2030 (=6.600 toegangspunten);
 - Per 100 inwoners 1 laadpunt tegen 2030 (=66.000 laadpunten);
 - 1 m nieuw of structureel opgewaardeerd fietspad extra per inwoner vanaf 2021 t.e.m. 2030
- De doelstellingen zijn bepaald voor Vlaanderen, als gemeente wordt u niet aangesproken op het niet behalen van een doelstelling op gemeentelijk niveau.

Werk 4: Water het nieuwe goud

- 1m² ontharding per inwoner vanaf 2021 t.e.m. 2030 (= 6,6 miljoen m² ontharding);
- Per inwoner 1m³ extra opvang van hemelwateropvang voor hergebruik, buffering en infiltratie voor regenwater vanaf 2021 t.e.m. 2030 (=6,6 miljoen m³ extra regenwater dat wordt opgevangen voor hergebruik of infiltratie)

Voor alle duidelijkheid, de doelstellingen uit de vier werven moeten geïnterpreteerd worden als streefdoelen tegen 2030 met als vergelijkingspunt de situatie in 2020. Het betreft geen jaarlijks vastgelegde stijging.

Algemene uitleg omtrent het lokaal energie- en klimaatpact kan worden gevonden via onderstaande link:

<https://www.vvsg.be/kennisitem/vvsg/lokaal-energie-en-klimaatpact>.

Een antwoord op veel gestelde vragen bij het klimaatpact kan worden gevonden via onderstaande link:

<https://www.vvsg.be/kennisitem/vvsg/veelgestelde-vragen-klimaatpact>

Uitgebreide toelichtingsnota:

https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/sites/default/files/public/thema/andere/lokaal_energie_klimaatpact_20210604.pdf (ook in bijlagen)

Argumentatie

Het is wenselijk dat de gemeente het Lokaal Energie- en Klimaatpact ondertekent. Daarbij komt dat de gemeente dan recht heeft op financiële ondersteuning van de Vlaamse overheid d.m.v. trekkingsrecht Het in uitwerking zijnde klimaatactieplan 2030 (SECAP) in uitvoering van de burgemeestersconvenant 2030 dekt alle engagementen mvu de lokale warmte- en sloopbeleidsplannen. Enkele concrete streefdoelstellingen van de werven lijken op het eerste zicht moeilijk haalbaar, maar op basis van een pragmatische invulling zijn deze wel haalbaar. De concrete streefdoelstellingen houden wel extra (administratief) werk in om de indicatoren te gaan meten en op te volgen.

Goedgekeurd met eenparigheid van stemmen.

Besluit

Artikel 1: De gemeenteraad beslist om het Lokaal Energie- en Klimaatpact van Vlaanderen te ondertekenen:

De gemeente engageert zich om:

- Het Burgemeestersconvenant 2030 te ondertekenen en uit te werken;
- Een gemiddelde jaarlijkse primaire energiebesparing van minstens 2,09% te realiseren in hun eigen gebouwen (inclusief technische infrastructuur, exclusief onroerend erfgoed);
- Een reductie van de CO₂-uitstoot van hun eigen gebouwen en technische infrastructuur met 40% in 2030 ten opzichte van 2015 te realiseren;
- Tegen ten laatste 2030 de openbare verlichting te verLEDden;
- Het draagvlak voor hernieuwbare energie te verhogen, geen heffing op hernieuwbare energie installaties in te voeren en bestaande, zoals de heffing op pylons van windmolens, af te bouwen tegen ten laatste 2025;
- Lokale warmte- en sloopbeleidsplannen op te maken;
- Burgers, bedrijven en verenigingen te stimuleren om samen met het lokaal bestuur de concrete en zichtbare streefdoelen uit de 4 werven van het Pact te behalen.

De Vlaamse overheid engageert zich om:

- Via het Netwerk Klimaat professionele ondersteuning te bieden aan de lokale besturen, zoals bepaald in het subsidiebesluit en de werkprogramma's;
- Via andere partners binnen de Vlaamse overheid (bv. VEB met het SURE2050-project voor het publiek patrimonium) lokale besturen projectmatige ondersteuning te bieden;
- Samen met de lokale besturen actief mee te werken aan het elimineren van de mogelijke hindernissen die lokale besturen ondervinden in het realiseren van de ambities binnen dit Pact;
- Haar eigen voorbeeldfunctie in te vullen en relevante actoren te overtuigen om het Pact te ondertekenen;
- In samenspraak met het middenveld, onderzoeksinstituten en de verschillende sectororganisaties de wederzijdse engagementen i.h.k.v. het Pact op te volgen en te stroomlijnen;
- Aan lokale besturen (en/of andere actoren) de beleidsmaatregelen, voorzien door de Vlaamse, Federale en Europese begroting, actief en stelselmatig te promoten die nuttig kunnen zijn om mee de doelstellingen van het Pact te realiseren. Onder potentiële inbreng van de Vlaamse overheid in hoofdstuk 4 wordt dit waar mogelijk geconcretiseerd;
- Ter bijkomende ondersteuning van de klimaatpactacties van de gemeenten die het Pact ondertekenen, in een extra jaarlijks budget van 10.000.000 euro, evenals een vast gedeelte van de vrij beschikbare middelen binnen het Vlaams klimaatfonds, te voorzien. Deze budgettaire engagementen kunnen aangepast worden in functie van het algemeen begrotingsbeleid.

Door de ondertekening van het Lokaal Energie- en Klimaatpact geeft de gemeente aan actie te ondernemen om de doelstellingen vermeldt in de onderstaande werven mee na te streven:

Werk 1: Laten we een boom opzetten

- Eén boom extra per Vlaming tegen 2030 (+6,6 miljoen bomen extra vanaf 2021 t.e.m. 2030)
- 1/2de meter extra haag of geveltuinbeplanting per Vlaming tegen 2030 (+3.300 km extra vanaf 2021 t.e.m. 2030)
- Eén extra natuurgroenperk per 1000 inwoners tegen 2030 (= 6.600 perken van 10 m² vanaf 2021 t.e.m. 2030)

Werk 2: Verrijk je wijk

- 50 collectief georganiseerde energiebesparende renovaties per 1.000 wooneenheden vanaf 2021 t.e.m. 2030;
- 1 coöperatief/participatief hernieuwbaar energieproject per 500 inwoners tegen 2030 die samen voor een totaal geïnstalleerd vermogen zorgen van 216 MW vanaf 2021 t.e.m. 2030 (+12.000 projecten in 2030)

Werk 3: Elke buurt deelt en is duurzaam bereikbaar

- Per 1.000 inwoners 1 “toegangspunt” voor een (koolstofvrij) deelsysteem tegen 2030 (=6.600 toegangspunten);
- Per 100 inwoners 1 laadpunt tegen 2030 (=66.000 laadpunten);
- 1 m nieuw of structureel opgewaardeerd fietspad extra per inwoner vanaf 2021 t.e.m. 2030 1 De doelstellingen zijn bepaald voor Vlaanderen, als gemeente wordt u niet aangesproken op het niet behalen van een doelstelling op gemeentelijk niveau.

Werk 4: Water het nieuwe goud

- 1m² ontharding per inwoner vanaf 2021 t.e.m. 2030 (= 6,6 miljoen m² ontharding);
- Per inwoner 1m³ extra opvang van hemelwateropvang voor hergebruik, buffering en infiltratie voor regenwater vanaf 2021 t.e.m. 2030 (=6,6 miljoen m³ extra regenwater dat wordt opgevangen voor hergebruik of infiltratie)

Namens de gemeenteraad

Marijke Pertz
algemeen directeur

Adinda Claessen
voorzitter van de gemeenteraad